

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/254/2021
Identifikačné číslo spisu:	1307209747
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1307209747.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Insolvenčnej, k.s., so sídlom v Bratislave, Gagarinova 10A, správca konkurznej podstaty úpadcu Bau3Mex a.s., so sídlom v Bratislave, Príjazdová 7/A, IČO: 35 761 903, proti žalovaným 1/ N. Q., bývajúcemu v H., R. I. XX, 2/ Z. H., bývajúcej v H., U. XX, 3/ Š. H., bývajúcemu v H., S. XX, všetci zastúpení JUDr. Jozefom Naništom, advokátom so sídlom v Malackách, Kukučínova 67, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 15C/117/2007, o dovolaní žalovaných 1/ až 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. augusta 2016 sp. zn. 14Co/666/2013, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ až 3/ sú povinní zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 24. októbra 2012 č. k. 15C/117/2007 - 497 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/2 z celku na nehnuteľnostiach zapísaných v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Správou katastra pre Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu pre katastrálne územie D.. Výkonaným dokazovaním zistil, že otec žalovaných 1/ a 2/ N. Q. sa stal dňom smrti svojej matky Y.T. F., rodenej D. XX. Q. XXXX, ako jej dedič vlastníkom pôdy v katastrálnom území D. zapísanej vo vl. č. XXX, v tom čase užívanou socialistickou organizáciou Jednotným roľníckym družstvom Bratislava - D., keď pôvodná výmera parcely číslo XXX zapísanej v uvedenej vl. č. XXX bola 2 989 m² a N. Q. a N. F. odpredali zmluvou z 10. februára 1971 z tejto parcely 30 m². Ďalej zistil, že 31. januára 1979 bolo vydané rozhodnutie o vyvlastnení výmery 2 521 m² z parc. č. XXX zapísanej vo vl. č. XXX pozemkovej knihy, a to od „neznámeho dediča po Y.Í. F., rod. D., zastúpenou opatrovníčkou - pracovníčkou ObNV Bratislava III, ktorý uvedené rozhodnutie vydal“. Dedič po Y. F. N. Q., naposledy bytom Y. XX, H. zomrel X. Z. XXXX a teda dedič po Y.T. F. N. Q. v čase vydania vyvlastňovacieho rozhodnutia fyzicky existoval a to na stálej adrese na Y. O. D. D.. Súd prvej inštancie mal za vylúčené, aby pri zachovaní náležitosti

pracovitosti, starostlivosti, dôslednosti pri tak závažnom, a to právne i ľudsky konaní, akým nepochybne vyvlastňovacie konanie je, vyvlastňovací orgán nebol „našiel“ N. Q., napríklad tak, že by sa informoval u orgánu evidencie nehnuteľností, ďalej u orgánu, ktorý rozhodoval v dedičskej veci a následne by v malej obci D. musel N. Q. „nájsť“ a to osobne i písomne, prípadne i v spolupráci so štátnymi orgánmi, resp. samosprávnymi orgánmi obce D.. vyvlastňovacie rozhodnutie je ako správny akt jednoznačne ničotný právny akt, tzv. paakt, resp. nulitný právny úkon, teda úkon, ktorý pre analyzovanú závažnosť právnej závadnosti, v žiadnom prípade nemohol vyvolať zamýšľané právne účinky vyvlastnenia. Uviedol, že N. Q., otec žalovaných 1/ a 2/ vyvlastňovacím rozhodnutím o vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti neprišiel a vlastníkom bol až do svojej smrti X. Z. XXXX, kedy nadobudli toto vlastníctvo jeho dedičia a to pozostalá manželka E. Q. a žalovaní 1/ a 2/ ako jeho deti. Mal za to, že žalobca nie je vlastníkom predmetných nehnuteľností - parciel, ktorých celková výmera predstavuje „vyvlastnenú“ výmeru 2 521 m² a vlastnícke právo nemohol právne nadobudnúť ani vydržaním. Dospel k záveru, že žalobca sa nestal vlastníkom ani tým, že nehnuteľnosti riadne zakúpil Zmluvou o predaji časti podniku od vlastníka zapísaného v katastri nehnuteľností a nie je možná ani aplikácia ustanovenia § 446 Obchodného zákonníka. Uzavrel, že vlastníkmi týchto nehnuteľností sú žalovaní 1/, 2/, 3/, ako podieloví spoluvlastníci v spoluvlastníckych podieloch 1/8, 1/8, 1/4. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 23. augusta 2016 sp. zn. 4Cdo/254/2021 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zmenil tak, že určil, že žalobca je výlučným vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/2 z celku na nehnuteľnostiach zapísaných v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu pre katastrálne územie D. ako parcely registra „C“: pozemok parcelné č. XXXX/XX o výmere 119 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, pozemok parcelné č. XXXX/XX o výmere 62 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, pozemok parcelné č. XXXX/XX o výmere 229 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, pozemok parcelné č. XXXX/XX o výmere 841 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, pozemok parcelné č. XXXX/XX o výmere 200 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, pozemok parcelné č. XXXX/XX o výmere 176 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, pozemok parcelné č. XXXX/XXX o výmere 434 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, pozemok parcelné č. XXXX/XX o výmere 408 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, pozemok parcelné č. XXXX/XXX o výmere 52 m², druh pozemku: ostatné plochy, ktorý je v katastri nehnuteľnosti duplicitne zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Správou katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu pre katastrálne územie D., v prospech žalovaných 1/ až 3/ a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že žalobca si vo veci uplatnil svoje vlastnícke právo z troch právnych titulov, z ktorých súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodný len 1. titul - vyvlastnenie sporných pozemkov v prospech Čsl. štátu, pre zrejmu neplatnosť vyvlastňovacieho rozhodnutia, ktoré vyhodnotil ako tzv. paakt a dôvodom bola výlučne skutočnosť, že dedičia pôvodnej vlastníčky sporných pozemkov, aleboh Y. F., boli v čase vyvlastňovania známi - konkrétne otec žalovaných 1/ a 2/ N. Q. st., ktorý zdedil tieto pozemky s povinnosťou výplaty spoludedičom. Tento dedič navyše spolu s ďalším spoluvlastníkom odpredali časť spornej parcely štátu ešte pred vyvlastnením. Ďalej uviedol, že aj v prípade správnosti záverov súdu prvej inštancie o tak extrémnej vade vyvlastňovacieho rozhodnutia, ktoré súd oprávňuje prejudiciálne posúdiť rozhodnutie ako tzv. ničotný akt, bolo treba skúmať ďalšie tituly vlastníctva, čo však súd prvej inštancie neurobil. Dospel k záveru, že sporné pozemky Čsl. štát ako právny predchodca žalobcu, mohol nadobudnúť aj vydržaním, keď pozemky mal nerušene v držbe v období rokov 1979 až 1993 a právnym titulom (nikým nenapadnutým v tejto dobe) bolo práve vyvlastňovacie rozhodnutie. Pre dobrú vieru oprávnenej držby pritom súdna prax ustálila, že jej relevantným dôvodom môže byť aj tzv. putatívny, teda neplatný právny úkon, pokiaľ sa držiteľ mohol oprávnene domnievať, že je platný. Zdôraznil, že nesporným a zákonným dôvodom nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu však je nepochybne Zmluva o predaji podniku z 21. decembra 2005, zavkladovaná do katastra nehnuteľností 1. januára 2006, s ktorou Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“) spája v § 483 v spojení s § 446 následky nadobudnutia vlastníckeho práva aj v prípade, ak by predávajúci nebol vlastníkom predávanej nehnuteľnosti. Ustanovenie § 446 prelomilo všeobecnú zásadu,

že nikto nemôže previesť na iného viac práv ako má sám a ochraňuje dobromyseľného kupujúceho v obchodno-záväzkových vzťahoch. Jedinou podmienkou je preukázanie skutočnosti, že kupujúci bol v čase kúpy dobromyseľný; teda, že nevedel, že predávajúci nie je vlastníkom predávanej veci. Ide tak ochranu vyplývajúcu priamo zo zákona. Žalobca vo veci nesporne preukázal svoju dobrú vieru pri uzatvorení zmluvy z 21. decembra 2005, keďže predávajúci - FNM SR, bol v čase predaja sporných nehnuteľností zapísaný ako ich vlastník na liste vlastníctva a o duplicitu vlastníctva sa žalobca preukázateľne dozvedel až z oznámenia správy katastra v júni 2006, teda po nadobudnutí svojho vlastníckeho práva. Uzavrel, že keďže žalobcovi nesporne svedčí vlastníctvo z 3. uplatneného vlastníckeho titulu, bolo nadbytočné bližšie skúmať oprávnenosť ostatných žalovaných titulov. Konštatoval, že závery súdu prvej inštancie k 2. a 3. uplatnenému vlastníckemu titulu v napadnutom rozsudku úplne absentujú, odvolací súd sa tak nemohol vyporiadať s ich správnosťou, resp. nesprávnosťou vo vzťahu k uplatneným odvolacím námietkam a aj keď takýmto postupom súdu prvej inštancie boli porušené práva účastníkov na spravodlivý proces a bol by to dôvod na opätovné zrušenie napadnutého rozsudku, odvolací súd nemohol takto rozhodnúť vzhľadom na ustanovenie § 390 ods. 1 CSP (pretože rozsudok súdu prvej inštancie už raz bol vo veci zrušený). O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ až 3/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie s tým, že súdy im nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) a zároveň podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V súvislosti s uplatneným dôvodom podľa § 420 písm. f/ CSP namietali arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, keď mali za to, že odvolací súd neuviedol dostatočné dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Uviedli, že odvolací súd sám konštatoval, že postupom súdu prvej inštancie boli porušené práva účastníka na spravodlivý proces, avšak toto porušenie žiadnym spôsobom neodstránil a opätovne vydal rozhodnutie, v ktorom bolo porušené právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Boli názoru, že odvolací súd nesprávne aplikoval § 390 písm. a/ CSP z dôvodu, že CSP bol účinný od 1. júla 2017 a prvýkrát odvolací súd rozhodol o zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie za účinnosti O. s. p., kde povinnosť vyplývajúca z § 391 ods. 3 nebola zakotvená. Za nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom považovali to, že odvolací súd sa nezaoberal a nevysporiadal s kolíziou ústavných hodnôt - princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka, keď sa obmedzil iba na konštatovanie, že žalobcovi svedčí vlastníctvo z 3. uplatneného titulu. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/3/2003. V súvislosti s nadobudnutím vlastníckeho práva vydržaním poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/1590/2001 a k nadobudnutiu vlastníckeho práva zmluvou o predaji podniku poukázali na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 349/2003 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/2010. V ďalšom podrobne rozoberali skutkový a právny stav veci. Navrhli napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň navrhli odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol, prípadne odmietol.

5. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1, 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalovaní vyvodzujú z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietali odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu a nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 390 písm. a/ CSP.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

15. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý

proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľov, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do ich práva na spravodlivý proces.

17. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

18. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd popísal obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedol, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, zároveň citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vyporiadalo so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že sporné pozemky Čsl. štát ako právny predchodca žalobcu, mohol nadobudnúť aj vydržaním, keď pozemky mal nerušene v držbe v období rokov 1979 až 1993 a právnym titulom (nikým nenapadnutým v tejto dobe) bolo práve vyvlastňovacie rozhodnutie. Pre dobrú vieru oprávnenej držby pritom súdna prax ustálila, že jej relevantným dôvodom môže byť aj tzv. putatívny, teda neplatný právny úkon, pokiaľ sa držiteľ mohol oprávnene domnievať, že je platný. Zdôraznil, že nesporným a zákonným dôvodom nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu však je nepochybne Zmluva o predaji podniku z 21. decembra 2005, zavkladovaná do katastra nehnuteľností 1. januára 2006, s ktorou Obchodný zákonník spája v § 483 v spojení s § 446 následky nadobudnutia vlastníckeho práva aj v prípade, ak by predávajúci nebol vlastníkom predávanej nehnuteľnosti. Ustanovenie § 446 prelomilo všeobecnú zásadu, že nikto nemôže previesť na iného viac práv ako má sám a ochraňuje dobromyseľného kupujúceho v obchodno-záväzkových vzťahoch. Jedinou podmienkou je preukázanie skutočnosti, že kupujúci bol v čase kúpy dobromyseľný; teda, že nevedel, že predávajúci nie je vlastníkom predávanej veci. Ide tak ochranu vyplývajúcu priamo zo zákona. Žalobca vo veci nesporne preukázal svoju dobrú vieru pri uzatvorení zmluvy z 21. decembra 2005, keďže predávajúci - FNM SR, bol v čase predaja sporných nehnuteľností zapísaný ako ich vlastník na liste vlastníctva a o duplicite vlastníctva sa žalobca preukázateľne dozvedel až z oznámenia správy katastra v júni 2006, teda po nadobudnutí svojho vlastníckeho práva. Uzavrel, že keďže žalobcovi nesporne svedčí vlastníctvo z 3. uplatneného vlastníckeho titulu, bolo nadbytočné bližšie skúmať oprávnenosť ostatných žalovaných titulov. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo. Z uvedeného je zjavné, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v

zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalovaní sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňujú a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa ich predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolatelia so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasia a nestotožňujú sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

20. Žalovaní dovolaním ďalej namietali, že odvolací súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 390 písm. a/ CSP.

21. Podľa § 390 písm. a/ CSP odvolací súd rozhodne vo veci, ak rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanom spore súd prvej inštancie prvýkrát rozhodol rozsudkom zo 16. apríla 2010 sp. zn. 15C/117/2007, ktorý bol zrušený uznesením odvolacieho súdu z 26. júla 2011 sp. zn. 14Co/377/2010. Ustanovenie § 390 CSP obsahuje pomerne jednoznačné znenie a ani len nepripúšťa možnosť úvahy odvolacieho súdu v otázke aplikácie uvedeného postupu. To je do istej miery jednoznačným prejavom vôle zákonodarcu naprávať nedostatky súdu prvej inštancie odvolacím súdom "za každú cenu", bez ohľadu na stupeň prípadnej vady napadnutého rozhodnutia. Záujmom takej úpravy je zabezpečiť subjektu právnu ochranu konečným rozhodnutím v čo možno najkratšom čase. Pokiaľ teda odvolací súd postupoval v zmysle § 390 CSP a vo veci rozhodol sám, svojím postupom nevybočil z medzí ústavy a zákona, čím zabezpečil žalovaným nielen právo na prístup k súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale si splnil aj svoju povinnosť konať v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, teda konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Dovolací súd uzatvára, že za zásadné pochybenie odvolacieho súdu nemožno považovať skutočnosť, že pri svojom rozhodovaní v spore postupoval v zmysle § 390 CSP a rozhodol v merite veci, keď na takéto rozhodnutie boli splnené podmienky stanovené v ustanovení § 390 CSP. Uvedeným postupom odvolacieho súdu bol dosiahnutý účel zakotvený v § 390 CSP, ktorým je zrýchlenie konania rozhodnutím v merite veci.

23. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že žalovaní neopodstatnene namietajú, že odvolací súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Prípustnosť ich dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP preto nevyplýva.

24. Žalovaní prípustnosť podaného dovolania vyvodzovali aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, t. j., že právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

25. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, by mal dovolateľ

konkretizovať rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých je daná právna otázka rozhodovaná rozdielne.

26. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí rozhodnutia, v ktorých bola konkrétna právna otázka dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, 2016, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017, sp. zn. 3Cdo/28/2017).

27. Z obsahu dovolania žalovaných odôvodneného § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je zrejmé, že žalovaní zastúpení advokátom, len všeobecne konštatovali, že postupom odvolacieho súdu došlo jeho rozsudkom aj k vadám uvedeným v tomto ustanovení tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V čom konkrétne je právna otázka dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne dovolatelia neuviedli. Žalovaní týmto argumentom vyjadrili len svoj nesúhlas s právnym posúdením a postupom odvolacieho súdu. Vyššie uvedená dovolacia argumentácia žalovaných je preto neopodstatnená a nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Ani samotné polemizovanie dovolateľov s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. c/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

28. Dôvodom pre odmietnutie dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP je skutočnosť, že dovolateľmi uplatnený dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 tohto právneho predpisu. Dovolatelia totiž označili za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Podľa názoru dovolacieho súdu podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP neboli splnené, keď žalovaní v dovolaní označili jediné rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/3/2003, avšak neoznačili žiadne ďalšie rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce rozdielne právne názory. Z tohto dôvodu dovolací dôvod nebol žalovanými vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až § 435 CSP. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.

29. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

30. Pod pojem ustálenej súdnej praxe a pod pojem dovolací súd v zmysle § 421 ods. 1 CSP teda

nemožno zahrnúť rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/1590/2001, ani Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 349/2003, na ktoré dovolatelia poukazovali vo svojom dovolaní. V dovolaniach, prípustnosť ktorých je vyvodzovaná z tohto ustanovenia, nemožno preto (úspešne) poukazovať na rozhodnutia uvedených súdov.

31. Dovolací súd pre úplnosť dodáva, že pokiaľ dovolatelia v dovolaní poukazovali na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/3/2003, v tomto rozhodnutí najvyšší súd vyslovil právny názor, že „všeobecné súdy sú oprávnené skúmať, či správny akt je vôbec správnym aktom, či nejde o akt ničotný, či nadobudol právoplatnosť a je vykonateľný. V rámci súdneho prieskumu správneho aktu potom prirodzene platí, že ak sa nekonalo so skutočným vlastníkom a nebolo mu ani doručené rozhodnutie o vyvlastnení, toto rozhodnutie nemohlo nadobudnúť právoplatnosť, v dôsledku čoho nemohlo dôjsť v právnom slova zmysle ani k vyvlastneniu nehnuteľnosti. Inými slovami povedané vlastník nemohol stratiť vlastníctvo na základe rozhodnutia vydaného v konaní, ktorého účastníkom vlastník veci nebol. Toto všeobecné pravidlo neplatí iba v prípadoch osobitne predpokladaných zákonom, čo sa ale nedotýka konania podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb.“. Z takéhoto právneho názoru vychádzal i súd prvej inštancie, čo odvolací súd vo svojom rozhodnutí nespochybnil. Odvolací súd však uviedol, že žalobca si svoje vlastnícke právo uplatňoval z troch titulov, pričom odvolací súd uzavrel, že žalobca nadobudol vlastnícke právo na základe Zmluvy o predaji podniku z 21. decembra 2005, zavkladovanej do katastra nehnuteľností 1. januára 2006, s ktorou Obchodný zákonník spája v § 483 v spojení s § 446 následky nadobudnutia vlastníckeho práva aj v prípade, ak by predávajúci nebol vlastníkom predávanej nehnuteľnosti. Predmetná „dovolacia“ otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takého záveru, výlučne na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľmi nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia.

32. Záverom dovolací súd uvádza, že pokiaľ dovolatelia v dovolaní poukazovali na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/2010, toto rozhodnutie nie je pre rozhodovanie o tomto dovolaní relevantné, pretože sa netýkala nadobudnutia vlastníckeho práva na základe zmluvy o predaji podniku a teda s danou problematikou nesúvisí.

33. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaných v časti, v ktorej namietali vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a c/ CSP odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

34. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a zásadou úspechu žalobcu v dovolacom konaní, ktorému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovaným 1/ až 3/ v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.